

Sayı : 38591462 - 455.04 - 2020 - 1166

10/04/2020

Konu : Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri ERSOY'un Basın Açıklamaları

Sirküler No :447

Sayın Üyemiz,

İstanbul Valiliği İl Kültür Turizm Müdürlüğü tarafından hazırlanan, Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Nuri ERSOY'un, 02-04 Nisan 2020 tarihleri arasında ulusal televizyon kanallarındaki açıklamaları, ana başlıklar halinde yer verilerek, Koronavirüs salgını münasebetiyle ilgili sektörlere yapılacak destekler ile ilgili açıklamaları ve değerlendirmeleri Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz/rica ederiz.

Saygılarımla,

e-imza

İsmet SALİHOĞLU
Genel Sekreter

Ek: Kültür Ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri ERSOY'un Basın Açıklamaları (7 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

- İMEAK DTO Şubeleri ve Temsilcilikleri
- İMEAK DTO 14,31,38,39,45,46 ve 48 No'lu Meslek Komitesi Başkan ve Üyeleri
- S.S. Mavi Marmara Deniz Yolcu ve Turizm Mot. Taş. Koop.
- S.S. Turizm ve Yolcu Deniz Taşıyıcılar Koop.
- S.S. Avrasya Deniz Taş. Turz. Hiz. İnş. San. ve Tic. Aş.
- Beyden Deniz Ulaşım Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.
- S.S. Boğaziçi Yolcu ve Tur. Den. Mot. Taş. Koop.
- S.S. Tarihi Mavi Haliç Dolmuş Deniz Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi
- S.S. İstanbul Kartal Maltepe Bostancı Adalar Yük Taş. ve Gemi Serv. Den. Motorlu Taş. Koop.
- İstanbul Turistik Yüzer Tesis İşletmeleri Derneği
- İstanbul Turizm İşl. Ticari Motor Yatlar Derneği
- OR-TUR (Ortaköy Turistik Yolcu Taşımacılığı Derneği)
- S. S. Bebek Ticari Yatlar ve Yolcu Taşımacılığı

Bilgi:

- Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri
- Deniz Turizmi Çalışma Grubu

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanuna göre Güvenli Elektronik İmza ile İmzalanmıştır.

Evrakı Doğrulamak İçin : <https://ebys.denizticaretodasi.org.tr/enVision/Dogrula/KA5BL4>

Bilgi için: İpek SAPMAZ Telefon: 02122520130/256 E-Posta: ipek.sapmaz@denizticaretodasi.org.tr

Meclis-i Mebusan Caddesi No: 22 34427 Fındıklı - Beyoğlu - İstanbul Türkiye

Tel : +90 (212) 252 01 30 Faks: +90 (212) 293 79 35

Web: www.denizticaretodasi.org.tr E-mail: iletisim@denizticaretodasi.org.tr Kep: imeakdto@hs01.kep.tr

Odamızda
ISO 9001:2015
Kalite Yönetim
Sistemi
uygulanmaktadır.

Sayın İlgili,

Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Nuri Ersoy'un, 02-04 Nisan 2020 tarihleri arasında ulusal televizyon kanallarındaki açıklamaları, ana başlıklar halinde hazırlanmıştır.

Sayın Bakanımızın; Bakanlığımızın çalışmaları, Koronavirüs salgını münasebetiyle ilgili sektörlere yapılacak destekler ile ilgili açıklamaları ve değerlendirmeleri ektedir.

Sağlıklı ve verimli günler temenni eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Dr. Coşkun Yılmaz

İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürü

Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Nuri Ersoy'un 02-04 Nisan 2020 tarihleri arasında ulusal televizyon kanallarında verdiği röportajlarda ifade ettiği hususlar değerlendirilerek, ana başlıklar altında aşağıda ele alınmıştır.

TURİZM

Türkiye'de turizm sektörünün 2 aşamalı sıkıntısı bulunmaktadır.

1. Hava ve yolcu trafiği durduğu ve nakit akışı kesildiği için turizm tesis ve işletmelerinin acilen finansmana erişim ihtiyacı vardır.
2. Teminatlandırma açısından, devlet garantili finansmana erişim ihtiyacı doğmuştur.

Yaşanan sıkıntılara yönelik ilk etapta açıklanan önlemler 2 ana başlık altında ele alınabilir.

1. Devletin kısa vadede sektörden olan alacaklarının ertelenmesi,
2. Az teminatla veya devlet garantili teminatla sektörün ilave finansmana ulaşmasına yönelik çalışmalar

ALINAN TEDBİRLER

- Turizm destek paketinden; konaklama tesisleri, tur operatörleri, seyahat acentaları, turizm taşımacılığıyla ilgili işletmeler, kruvaziyer liman işletmecileri, yeme içme sektörü, etkinlik ve organizasyon işletmeleri faydalanacaktır.
- KDV, muhtasar beyannameleri, SGK prim bildirim beyannamelerine ilişkin Nisan, Mayıs ve Haziran aylarına denk gelen ödemeler faizsiz 6 ay ertelenmiştir (beyannameleri verme süresi 27 Temmuz'dur). Bu konuda gerekli kanuni düzenleme yapılmıştır ve bundan bütün paydaşlar yararlanmaktadır.
- Oteller, seyahat acentalarından, yıl sonunda veya sezon başında avans almaktadır ve bu avanslar, otellerin bakım onarım ve diğer ihtiyaçları için kullanılmaktadır. Hava trafiğinin durdurulması ve seyahat kısıtlamaları nedeniyle rezervasyonlar gerçekleşemeyecektir. Bu süreçte acentalar tarafından avanslar otellerden geri istenilmekte, ancak, oteller avansların geri ödenmesi konusunda sıkıntı yaşamaktadır. Hazine ve Maliye Bakanlığı ile yapılan çalışma sonucunda; avansların oteller tarafından geri ödenebilmesi için **avans geri ödeme kredisi** şeklinde bir kredi fonu oluşturulmuştur. Böylece oteller seyahat acentalarının avanslarını geri ödeyebilecektir. 6 aylık bu kredi için Bakanlığımıza başvuru

yapılabilmektedir. 27 Mart öncesi avansların geri ödenmesi için, 30 Mart tarihinde başlayan 2 haftalık başvuru süresi bulunmaktadır.

- 31 Mart'a kadar ki vadesi gelmiş krediler faizleriyle birlikte 3 aydan az olmamak üzere ötelenmiştir. Turizm sektörünün daha çok etkilenmesi nedeniyle, bu erteleme, 12 aya kadar çıkartılabilecektir.
- Devletten kiralanmış araziler için, otellere ilişkin Nisan, Mayıs, Haziran ayı irtifak hakkı bedelleri, hasılat payları, ecrimisil bedelleri 6 ay faizsiz olarak ileri bir tarihe ertelenmiş ve gerekli kanuni düzenleme yapılmıştır.
- Tüm sektörler için Kredi Garanti Fonu (KGF) limiti 25 milyardan 50 milyar TL'ye çıkarılmıştır. Bu kredinin %80'lik kısmını KGF (yani devlet), %20'lik kısmını bankalar risk olarak üstlenmektedir. Böylece bankaların sektöre kredi vermesi kolaylaştırılmıştır. Teminatla ilgili konuda önemli çözüm getirilmiştir.

Ayrıca, döviz getirici işlem yapan seyahat acentaları ve konaklama sektörü için, Eximbank kaynaklı kullanılacak kredilerde KGF teminat (kefalet) oranı %80'den %100'e çıkarılmıştır. Böylece sektörün ihtiyaç duyduğu kredilerin tamamına KGF tarafından kefil olunabilmektedir.

- Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne ait Kapalıçarşı, Mısır Çarşısı, Edirne'deki Alipaşa Çarşısı, Selimiye Arastası'ndaki dükkanlar ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'nden kiralanmış diğer turizm tesislerine ilişkin yapılan çalışma ile; bahse konu tesis ve dükkanların 3 aylık kiralari ertelenmiş ve Temmuz ayından sonraki 6 aya eşit taksitler halinde paylaştırılmıştır.
- İstihdama yönelik olarak tedbirlerden biri olarak, firmalara işçilerini işten çıkarmamaları şartıyla, 6 ay ödemesiz, 36 ay vadeli %7,5 faizli, kredi garanti fonu kefaletinde ucuz ve teminat riski çok az olan bir kredi uygulamaya alınmıştır.
- Çalışma Bakanlığı tarafından ilk etapta kısa çalışma ile ilgili değişikliğe gidilmiş ve son üç yılda 600 gün olan çalışma 450 güne, son yılda 120 gün olan prim gösterme 60 güne geri çekilmiştir. Turizmin sezonluk bir iş olması nedeniyle sezonluk çalışan ve bu nedenle kısa çalışma programına dahil edilemeyen "askıdaki personel" için yapılan bir düzenleme ile kısa çalışma ödeneğinden yararlanmaları sağlanmıştır. Bu konuda Çalışma Bakanlığı bir mütalaa yayınlamıştır. Bunun için işletmelerin bu personelin işe girişini yapması ve 3 aylık kısa çalışma ödeneğinden yararlandırmaları gerekmektedir. Kısa çalışma programı için başvuran işletmelerin "askıdaki personel" için ek başvuru yapmaları yeterli olacaktır. Bu durumdaki personel sayısı yaklaşık 200.000'dir.
- Asgari ücret desteği bu yıl sonuna kadar uzatılmıştır.

- 1 Nisan tarihinde uygulamaya geçecek olan “Konaklama Vergisi”nin başlangıcı 1 Ocak 2021’e ertelenmiştir.
- Seyahat acentalarını ilgilendiren TÜRSAB 2020 aidatları alınmayacaktır. TÜRSAB’ın da onayı alınarak kanun teklifi TBMM’ye iletilmiştir.
- Seyahat acentalarının müze ve ören yerlerimizde bilet satışı kaynaklı komisyon oranları, müze ve ören yerlerinin açılması ile birlikte %20’den %30’a çıkarılacaktır.
- Nisan, Mayıs, Haziran iç hat uçuşlarında KDV oranı %1’e indirilmiştir. Kur farkları misafirlere yansıtılmamaktadır. İlk hareketliliğin olacağı, Mayıs-Haziran aylarında işletmecilerin yapacağı kampanyalarla turistlere fiyat avantajları sunulacaktır.
- Uçak bileti alan vatandaşlarımız biletlerini açığa alılabilmektedir. Böylece fiyat artışlarından ileriye dönük olarak etkilenilmeyecektir.

SALGININ TURİZME ETKİLERİNE İLİŞKİN ÖNGÖRÜLER

- Turizm sezonu Mayıs sonuna ertelenecektir ve şartlar uygun olursa Ramazan Bayramının iç turizm açısından ülkemiz için başlangıç olabileceği düşünülmektedir. Salgın toplumsal disiplinle ülkemizde temizlenirse ve diğer ülkelerde de aynı şekilde bir tablo ortaya çıkarsa; Haziran sonuna kadar da tamamen düzelmeye öngörülmektedir.
- 2019 hem turist sayısı hem de turizm geliri açısından iyi bir yıl olmakla birlikte, 2020 için belirlenen 58 milyon turist hedefinin gerçekleştirilmesi pandemi nedeniyle mümkün görülmemektedir. Ancak Türkiye turizmini bu sene ile sınırlamamak gerektiğinden, 2023 hedeflerinin sağlanması için gerekirse yeni stratejiler oluşturulacaktır. 2023 yılı hedeflerinin gerçekleşeceği öngörülmektedir. Ancak, salgın konusunda diğer ülkelerin başarısı da belirleyici bir faktördür.
- Yabancı turistlerin Türkiye algısı olumlu yöndedir, ileri tarihli rezervasyonların iptal edilmesi hususu iredelendiğinde, en az Türkiye rezervasyonlarının iptal edildiği gözlemlenmektedir. Tatil için az sayıda başlamış olan satışlarda, Türkiye diğer ülkelerle kıyaslandığında açık ara ileri durumda görünmektedir. Şehir hastanelerinin de katkısıyla Türkiye’nin sağlık altyapısına ilişkin güvenin bu konuda etkili olduğu görülmektedir.
- Krizden sonrası için beklenen hızlı yükseliş için elimizdeki en iyi araç olan **Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı’nın** desteğiyle, hızlı bir şekilde kaybettiğimiz sayıların yukarı çekilmesi planlanmaktadır.
- Hava trafiğinin düzelmesi ile birlikte, ilk etapta Asya’dan başlayarak, hemen akabinde Rusça konuşan ülkeler, sonrasında Orta Avrupa, en son Batı Avrupa ve Amerika Kıtasından yurdumuza uçuşların normale dönmesi beklenmektedir.

- Salgının turizm sektörü açısından ileriye yönelik getireceği yenilikler açısından bakıldığında, pandemi sonrası, işletmelerin artık hijyene daha çok dikkat edeceği düşünülmektedir. Toplu aktiviteler değil bireysel aktiviteler ön plana çıkacaktır. Yoğunluğun olmadığı otel dizaynları ön plana çıkacaktır. Herkesin bireysel alım yapacağı açık büfe düzeninin gelişmesi beklenmektedir.

KÜLTÜR ve SANAT

Kültür ve sanat alanında faaliyet gösteren kurumlar sinema, tiyatro, matbaacılık, kitap, dergi, sürekli yayın, gazete, etkinlik ve organizasyon gibi işletmeleri kapsamakta olup, alınan tedbirler aşağıda sıralanmıştır.

- Kültür ve sanat alanında faaliyet gösteren kurumların açılışı, 30 Nisan tarihine kadar ertelenmiştir.
- Bakanlığımıza bağlı olarak dışarıdan hizmet alımı şeklinde yevmiye ile çalıştırılan 3000'e (üç bin) yakın sanatçı, Ocak ayı itibariyle sözleşmeli personel statüsüne alınmıştır. 25 yıldır süregelen bu sorun alanı ortadan kalkmıştır. Böylelikle bu dönemde de maaş almaları sağlanmıştır.
- Özel tiyatroların 2019-2020 sezonu ile ilgili destek verilen projeleri: Sahnelerin kapatılması nedeniyle, özel tiyatroların, destek proje anlaşmalarındaki taahhütlerini yerine getirme imkanları bulunmamaktadır. 2019-2020 sezonu için taahhütlerini tamamlama şartı kaldırılmış olup, taahhütlerini tamamlamasalar dahi, taahhüt edilen ödemeler gerçekleştirilecektir.
- 2020-2021 sezonu için özel tiyatroların proje destekleriyle ilgili hem limitleri yükseltilmiş hem de başvuracak tiyatro sayısı artırılmıştır. Ayrıca, finansmana erken erişim ihtiyaçları olacağından, bu sene için başvurular Temmuz başına, ödemeleri de Eylül başına çekilmiştir.
- Özel tiyatrolar ile yapılan görüşmeler sonucunda; sahne kapasiteleri, SGK'lı personel sayısı ve sanatçılarıyla orantılı teşvik paketleri tasarlanmaya başlanmıştır.
- Nitelikler Yönetmeliğinde değişikliğe gidilmektedir. 130 özel tiyatroların 9 tanesi kendi mülkiyetindeki sahnelerde ve 121 tanesi kiralık sahnelerde çalışmaktadır. Bu tiyatroların yönetmelikte yapılan değişiklik ile **Kültür Girişim Belgesi** alması sağlanacaktır. Kültür Girişim Belgesi ile özel tiyatroların altyapı faaliyetleri ile ilgili elektrik ve benzeri giderlerinde indirim uygulanacak ve vergi muafiyetlerinden yararlandırılacaklardır.

- Tiyatroların sahne kapasitesi, SGK'lı personel ve sanatçı kapasitesi ile orantılı bir şekilde verilen destekler artırılarak devam edecektir.
- Tiyatro sanatçıları ile ilgili destek talebi kapsamında, geliştirilecek çözüm önerileri ile ilgili, Oyuncular Sendikası Başkanı ile görüşme yapılacaktır.
- Sinemayla ilgili çalışmalar kapsamında “**Sinemaya Gitmeyen Çocuk Kalmasın**” kampanyamıza, 2019 yılında 1 milyon çocuk katılmıştır. 2020 yılında 2 milyon çocuk hedeflenmektedir. Böylece sinemalar açıldıktan sonra hem çocuklarımıza moral hem de özellikle Anadolu'daki sinemalarımıza destek olarak kampanya bu sene de yapılacaktır.
- 27 Meslek Birliği'ne (sinema, tiyatro, müzik gibi) verilen destekler %50 oranında artırılmıştır.
- TRT 2 ile birlikte yapılan çalışma ile, Bakanlığımız arşivinde bulunan opera, bale, tiyatro gibi güzel sanatlarla ilgili çalışmalar yayınlanmaya başlamıştır. Ayrıca Bakanlığımız arşivindeki tüm materyaller Bakanlığımızın Youtube hesabından yayınlanmaktadır.
- Kütüphanelerle ilgili bir dizi çalışma başlatılmıştır. Etkin Kütüphanem Evimde, e-kitap, Konuşan Kütüphane, Kütüphanem Cepte uygulamaları dijital ortamda başlatılmıştır. Bu platformlardan kitap alışverişi de yapılabilmektedir, kütüphanelerdeki dijital kitaplara ulaşılabilmektedir.
- Arkeolog ve sanat tarihçilerine yönelik olarak: Ören yerlerimizde daha önce 45-60 gün civarı süren kazı çalışmaları bütün yıla yayılarak 12 aylık kazı destek programları başlatılmıştır. Bakanlığımıza başvuran kazı başkanlıklarına en az 5 adet arkeolog ve 2 adet sanat tarihçisi bulundurma şartına bağlı olarak aylık destek verilmektedir. Geçen yıl 20 tane ören yerine ilişkin başlatılan bu çalışma bu sene 62 ören yerine çıkarılmıştır, önümüzdeki yıl toplam 122 tane olacaktır. Böylelikle 600 arkeolog ve 240 sanat tarihçisi için kazı başkanlıkları üzerinden istihdam yaratılacaktır.
- Müzelere yönelik çalışmalar kapsamında, sanalmuze.gov.tr hayata geçirilmiştir. Sanal müzelerin sayısı artırılmaya çalışılmaktadır ve ileride dijital platformlara yeni sanal müzeler konulup vatandaşımızın hizmetine sunulacaktır.

YURTDIŞINA YÖNELİK ÇALIŞMALAR

TİKA tarafından yapılan çalışmalar ile Filistin, Kırgızistan ve Gürcistan'da 3 adet hastane yapılmıştır. Gürcistan Batum'da bir enfeksiyon hastanesi, Kırgızistan'da bu hafta itibariyle dostluk hastanesi, Gazze'de yatırım yapmış olduğumuz çok büyük bir araştırma

hastanesi hizmete açılmıştır. Böylelikle, maalesef dünyada son zamanlarda ortaya çıkan, ülkelerin yalnızca kendilerini düşünme eğilimlerinin dışında durularak diğer uluslara da yardım eli uzatılmaya devam edilmektedir.

Yurtdışı Türkler Başkanlığımız, yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın koronavirüs vb. konularda hukuki destek ihtiyaçları varsa yurtdışındaki avukatlarımız kendilerine hizmet vermektedir. Ayrıca, yurtdışından Türkiye'ye cenazelerinin getirilmesi ilgili işlemlere de Yurtdışı Türkler Başkanlığımız destek vermektedir.

Yunus Emre Enstitümüz online platformda Türkçe öğrenmek isteyen vatandaşlar veya yabancı uyruklu kişilere verdiği eğitime devam etmektedir. Enstitü yaklaşık üç yüz elli bin kişiye eğitim vermektedir ve Mart ayında eğitim talebinde bir önceki aya göre %112 artış gerçekleşmiştir.

Saygılarımızla

İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü